

Biskop Tor Singsaas, innlegg i Adresseavisen, mai 2010:

Den norske kirke og politiske partier

I Adressa 6. mai 2010 er det stilt spørsmål til meg vedrørende forholdet mellom Den norske kirke og de politiske partier i samfunnet vårt.

Dette er en klassisk problemstilling. Hvordan er forholdet mellom kirka og det verdslige samfunn?

Kirka lever av evangeliet. Der mennesker er samlet om Ord og sakrament, der er kirka. Kirka er et åndelig fellesskap, et trossamfunn. Kirka har ikke mandat fra Gud til å styre hverdagslivet til folk. Den skal ikke drive med partipolitikk.

I Matt 22, 15 ff angir Jesus en retning på vår tenkning, likeså Paulus i Rom 13, 1ff. Enkelt sagt ut fra dette; Kirka skal ikke etablere og styre de samfunnsordninger som menneskene trenger for å leve sammen i fellesskap. I vår lutherske kirke har vi et grunnleggende teologisk prinsipp; **to-regimentslæren**; **“Det åndelige regimente”** omhandler kirka sin myndighet utøvd gjennom tjenesten med Ord og sakrament. **“Det verdslige regimente”** derimot, omfatter livet i samfunnet, hvor bl.a. de politisk valgte og styrende organer og maktorganer ellers i samfunnet utøver sin myndighet.

Det kristne menneske skal leve ut sitt samfunnsansvar og politiske engasjement innenfor det verdslige regimente. Kirka sin innflytelse i dette regimente skjer ved at den kan veilede det enkelte menneskes samvittighet ut fra Guds ord, og på den måten øve påvirkning på menneskers politiske holdninger og handlinger. Det kristne budskap utfordrer mennesket til å gå ut i samfunnet og ta ansvar, og vise omsorg for medmennesker og skaperverk. Kirkas veiledning skjer gjennom forkynnelse og opplæring, og bl.a. når den uttaler seg i sosiale spørsmål med aktualitet i det verdslige liv, f.eks. klima, fattigdom, krig/fred, rettferdig fordeling av ressursene, seksuelle overgrep, innvandring osv. Men kristne mennesker foretar ut fra denne veiledning høyst ulike politiske valg og partipolitiske tilknytninger. Og det er legitimt.

Kirka vil alltid være samfunnsengasjert. Den skal verne om livet, skaperverket og menneskers verd, og på en særlig måte tale de lidende og utstøttes sak. Men like fullt: Kirka er ikke partipolitisk. Kirka bedriver samfunnskritikk dersom en anser at politiske vedtak og ideologier er i strid med det kristne budskap. Og dette skjer, og har skjedd også her hos oss, jf. abortloven og spørsmål omkring innvandringspolitikk o.a. Et demokratisk samfunn tjener på å ha en engasjert kirke. Både historie og samtid viser oss at det også finnes totalitære politiske regimer som en sann kirke må gjøre opprør mot. Situasjonen her i landet under siste verdenskrig og Sør-Afrika under Apartheid er eksempler på dette. Under slike forhold skal ikke kirka unnlate å være politisk konkret. Da må kirka reise ytterligere prinsipielle spørsmål vedrørende sin rolle i forhold til samfunnet. Det er uaktuelt å gå videre inn i den diskusjonen her.

1. mai er offentlig høytidsdag i Norge, arbeidernes internasjonale kampdag. Kirka feirer gudstjeneste også denne dagen fordi det er en viktig dag med et stort tema; mennesket og dets arbeid. En har latt denne dagen bli preget av de sosiale spørsmål som bl.a. er nevnt ovenfor. I noen menigheter har en tradisjon for at politisk engasjerte mennesker har kommet til orde, oftest mennesker som tilhører arbeiderbevegelsen, siden det er arbeiderbevegelsen som har kjempet denne dagen inn i vår høytidskalender. Når kirka slik markerer 1. mai, er det likevel en uomtvistelig forutsetning at selve gudstjenesten ikke skal ha partipolitiske overtoner.

Helt klart og utvetydig må det være; Den norske kirke er kirke for alle dømte medlemmer. Den er et trossamfunn som ikke skal foreskrive politisk standpunkt eller partipolitisk tilhørighet i vårt demokratiske samfunn.